

**COFNODION CYFARFOD Y CABINET A GYNHALIWDYD YN HYBRID YN SIAMBR Y
CYNGOR, SWYDDFEYDD DINESIG, STRYD YR ANGEL, PEN-Y-BONT AR OGWR, CF31
4WB DYDD MAWRTH, 7 CHWEFROR 2023, AM 14:30**

Presennol

Y Cyngorydd HJ David – Cadeirydd

JC Spanswick
HM Williams

N Farr
JPD Blundell

W R Goode

J Gebbie

Swyddogion:

Rachel Keepins	Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd
Carys Lord	Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid
Claire Marchant	Cyfarwyddwr Corfforaethol - Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles
Kelly Watson	Prif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio
Mark Shephard	Prif Weithredwr
Lindsay Harvey	Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg a Chymorth i Deuluoedd
Michael Pitman	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd – Pwyllgorau

123. **DATGANIADAU O FUDDIANT**

Y Cyngorydd Blundell – Buddiant Rhagfarnus– Eitem 12
Y Cyngorydd Spanswick – Buddiant Rhagfarnus– Eitem 11

124. **CYMERADWYO COFNODION**

PENDERFYNWYD: Bod cofnodion cyfarfod 12/01/23 yn cael eu cymeradwyo fel cofnod gwir a chywir.

125. **STRATEGAETH ARIANNOL TYMOR CANOLIG 2023-24 I 2026-27 A'R BROSES YMGYNGHORI AR Y GYLLIDEB DDRAFFT**

Cyflwynodd Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Corfforaethol adroddiad a oedd yn cyflwyno canfyddiadau ac argymhellion y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Corfforaethol i'r Cabinet mewn perthynas ag:

- a) adroddiad Panel Ymchwil a Gwerthuso'r Gyllideb mewn perthynas â'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig;
- b) y sylwadau ac argymhellion gan y pedwar Pwyllgor Trosolwg a Chraffu mewn perthynas â'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig drafft gan gynnwys y pwysau cyllidebol arfaethedig a chynigion i leihau cyllidebau, fel rhan o'r broses ymgynghori ar y gyllideb

Amlygodd y Cadeirydd Craffu fod y Panel Ymchwil a Gwerthuso Cyllideb wedi cyfarfod ar bedwar achlysur drwy'r flwyddyn, a thrafod cynigion drafft y gyllideb ar gyfer y flwyddyn 2023-24. Roedd crynodeb o'r trafodaethau a'r wybodaeth a'r cyngor a ddarparwyd i'r Panel Ymchwil a Gwerthuso Cyllideb yn adran 3 o'r adroddiad.

Cynghorodd fod pob un o'r pedwar Pwyllgor Trosolwg a Chraffu wedi'u cyflwyno gyda'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig drafft 2023-24 Tudalen 9 i 2026-27 a gofynnwyd iddynt ystyried yr wybodaeth a gafodd ei chynnwys yn yr adroddiad sy'n berthnasol i'r cylychoedd gwaith unigol a phenderfynu a ydynt am wneud sylwadau neu argymhellion

CABINET - DYDD MAWRTH, 7 CHWEFOR 2023

i'w cydgrynhai a'u cynnwys yn yr adroddiad i'r Cabinet ar y Strategaeth ariannol Tymor Canolig fel rhan o'r broses ymgynghori â'r gyllideb.

Ychwanegodd y Cadeirydd Craffu fod y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Corfforaethol yn ystyried canfyddiadau'r Panel Ymchwil a Gwerthuso Cyllideb a'r pedwar Pwyllgor Trosolwg a Chraffu ar 31 Ionawr 2023 a chytunodd i'w cyflwyno i'r Cabinet, fel rhan o'r broses ymgynghori ar y gyllideb 2023- 24, ynghyd ag ychwanegu Argymhelliad 9 yn Atodiad B. Mae sylwadau ac argymhellion y Pwyllgor Ymchwil a Gwerthuso Cyllideb a'r Pwyllgorau Craffu i'w gweld yn yr atodiadau i'r adroddiad.

Tynnodd Aelodau'r Cabinet sylw at bwysigrwydd y Pwyllgor Ymchwil a Gwerthuso Cyllideb a'r cyfraniad maen nhw'n ei wneud i'r broses o osod y gyllideb. Diolchodd Aelodau'r Cabinet i'r Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu a'r Pwyllgor Ymchwil a Gwerthuso Cyllideb am eu hargymhellion i'r Cabinet eu hystyried

Gofynnodd yr Arweinydd i'r Cadeirydd Craffu ar fwy o fanylion ynghylch Argymhelliad 8, yn benodol a oedd yn ymwneud ag unrhyw beth penodol neu a oedd yn bwynt cyffredinol. Dywedodd y Cadeirydd Craffu y byddai angen iddo drafod gyda Chadeirydd y Pwyllgor Ymchwil a gwerthuso Cyllideb a chydweithwyr eraill ar y pwynt hwn.

PENDERFYNWYD: Bu'r Cabinet hwnnw yn ystyried ac yn ymateb i argymhellion y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Corfforaethol, mewn ymateb i Strategaeth Ariannol Tymor Canolig 2023-24 i 2026-27 a'r Broses Ymgynghori Cyllideb Ddrafft.

126. RHEOLI'R TRYSORLYS - ADRODDIAD CHWARTER 3 2022-23

Cyflwynodd y Prif Swyddog, Cyllid, Perfformiad a Newid adroddiad a oedd wedi:

- rhoi diweddariad i'r Cabinet ar sefyllfa Chwarter 3 ar gyfer gweithgareddau rheoli'r trysorlys a dangosyddion rheoli'r trysorlys ar gyfer 2022-23.
- amlygu cydymffurfiaeth â pholisïau ac arferion y Cyngor.

Esboniodd fod y Cyngor wedi cydymffurfio â'i ofynion deddfwriaethol a rheoleiddiol yn ystod y cyfnod rhwng 1 Ebrill a 31 Rhagfyr 2022. Dangoswyd crynodeb o weithgareddau rheoli'r trysorlys ar gyfer Ebrill 2022 - Rhagfyr 2022 yn Nhabl 1 yn Atodiad A. Ychwanegodd fod Atodiad A yn cynnwys manylion am y Strategaeth Fenthyca ac Alldro ar gyfer 1 Ebrill i 30 Rhagfyr 2022 yn ogystal â'r Strategaeth Fuddsoddi a safle 1 Ebrill i 31 Rhagfyr 2022.

Dywedodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid mai ar hyn o bryd, y rhagwelwyd nad oeddem yn debygol o fenthyg yn y flwyddyn ariannol bresennol yn seiliedig ar fonitro Chwarter 3 y rhaglen gyfalaf.

Dywedodd yr Aelod Cabinet Adnoddau fod cyfraddau llog wedi cynyddu nawr bod y gyfradd sylfaenol wedi cynyddu. Gofynnodd sut y byddai hyn yn effeithio ar ein rheolaeth trysorlys yn y tymor byr i'r tymor canolig.

Esboniodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid fod y cyfraddau llog wedi newid mwy eleni na'r blynyddoedd blaenorol gyda'i gilydd. Dywedodd y byddai'r effaith mewn perthynas â'n buddsoddiadau ac ein bod ni'n dechrau gweld cynnydd yn y llog ar yr arian yr ydym wedi ei fuddsoddi. Gyda'r cyfraddau llog yn newid mor aml mae hyn yn gwneud proffwydoliaethau o incwm tebygol a enillir yn anodd y tu hwnt i'r tymor byr.

Gofynnodd y Dirprwy Arweinydd a oedd yr ad-daliadau, mewn perthynas â'r benthyciadau a roddwyd i Gyngor Thurrock, yn unol â'r amserlen ac yn cydymffurfio. Esboniodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid fod y ddau fenthyciad i Gyngor Thurrock i'w hadalu'r flwyddyn ariannol hon.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet wedi nodi gweithgareddau rheoli trysorlys y Cyngor ar gyfer 2022-23 am y cyfnod 1 Ebrill 2022 i 31 Rhagfyr 2022 a'r Dangosyddion Rheoli Trysorlys rhagamcanol ar gyfer 2022-23

127. **CANLYNIAD YMGYNGHORIAD 'LLUNIO DYFODOL PEN-Y-BONT AR OGWR' 2022**

Cyflwynodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid adroddiad i'r Cabinet ar ganlyniad ymgynghoriad cyllideb 'Llunio Dyfodol Pen-y-bont a'r Ogwr' 2022 a oedd yn gofyn barn dinasyddion ar yr hyn maen nhw'n ei ystyried a ddylai fod y meysydd blaenoriaeth ar gyfer dyrannu'r gyllideb ar gyfer y flwyddyn ariannol sydd i ddod, ac archwilio'r safbwyntiau hynny yn erbyn cyllid a ddarperir gan Lywodraeth Cymru.

Esboniodd fod yr adroddiad ymgynghori atodedig yn nodi'n fanwl y safbwyntiau a fynegwyd gan y rhai a gymerodd ran. Yn gyffredinol, derbyniodd yr ymgynghoriad 1,441 o ryngweithio o gyfuniad o gwblhau arolygon, presenoldeb mewn digwyddiadau ymgysylltu (sesiynau galw heibio wyneb yn wyneb), ymgysylltu â'r cyfryngau cymdeithasol a thrwy Banel Dinasyddion y Cyngor. Darparwyd rhagor o fanylion yn Atodiad A yr adroddiad.

Diolchodd y Dirprwy Arweinydd i aelodau'r cyhoedd a fu'n ymgysylltu â'r ymgynghoriad. Roedd hi'n falch o weld bod y gwasanaethau cymdeithasol yn cael eu hystyried yn rhif 2 ym mlaenoriaethau pobol oedd yn sylweddol uwch na'r blynyddoedd blaenorol. Mae'n dangos bod y cyhoedd yn cydnabod pwysigrwydd y gwasanaethau cymdeithasol a'r effaith y mae'n eu cael ar y bobl fwyaf bregus ym Mhen-y-bont ar Ogwr.

Adleisiodd adnoddau aelodau'r Cabinet y sylwadau hyn gan bwysleisio pwysigrwydd ymgysylltu â'r cyhoedd. Roedd yn falch bod yr ymgysylltu hyd yn oed yn uwch na'r blynyddoedd blaenorol.

PENDERFYNWYD: Nododd y Cabinet ganlyniad yr ymgynghoriad gyda phartion â diddordeb fel y manylir yn yr adroddiad ymgynghori atodedig.

128. **COD LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL**

Cyflwynodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid adroddiad ar God Llywodraethu Corfforaethol diwygiedig y Cyngor i'w gymeradwyo a'i fabwysiadu.

Dywedodd fod y Cod diwygiedig ynghlwm yn Atodiad A o'r adroddiad ac amlygodd newidiadau a oedd yn cynnwys camau a oedd yn dangos llywodraethu da a thystiolaeth a oedd yn cefnogi'r camau hynny. Roedd y Cod wedi'i adolygu gan y Bwrdd Rheoli Corfforaethol.

Mae'r Cod Llywodraethu Corfforaethol yn seiliedig ar y saith egwyddor graidd fel y nodi'r yn Fframwaith y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFA) a amlygwyd yn rhan 4.2 o'r adroddiad.

Croesawodd yr Arweinydd yr adroddiad gan bwysleisio gwerth y Pwyllgor Llywodraethiant ac Archwilio, eu hystyriaeth o'r adroddiad hwn a'r aelodau Annibynnol a'u rôl werthfawr ar y Pwyllgor. Dywedodd ein bod bob amser yn edrych ar ffyrdd o wella ein llywodraethu corfforaethol a bod yr adroddiad hwn yn adlewyrchiad o hynny.

Gofynnodd yr Aelod Cabinet Cymunedau mewn perthynas â thudalen 102 o'r pecyn lle mae'n ei nodi mewn rhaglenni pleidleisio ap a di-bapur. Gofynnodd ble roedden ni ar hyn. Dywedodd y Swyddog Monitro fod hyn yn rhywbeth oedd yn cael ei archwilio a'i ddatblygu a'i fod yn gobeithio rhoi diweddariad i'r Cabinet yn y dyfodol agos.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet yn ystyried a chymeradwyo'r Cod Llywodraethu Corfforaethol diwygiedig.

129. **CYNLLUN EIDDO GWAG CENEDLAETHOL**

Rhoddodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid adroddiad i gadarnhau cyfranogiad yng Nghynllun Eiddo Gwag Cenedlaethol Llywodraeth Cymru a cheisio cymeradwyaeth gan y Cabinet i ymrwymo i Gytundeb Lefel Gwasanaeth gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf yn awdurdod arweiniol i'r Cynllun Eiddo Gwag Cenedlaethol.

Esboniodd ar 17 Tachwedd 2022 fod y Gweinidog Newid Hinsawdd, wedi ysgrifennu at bob awdurdod lleol i'w hysbysu bod Llywodraeth Cymru wedi rhoi cymeradwyaeth i gynllun cenedlaethol ar gyfer cartrefi gwag newydd, gan adeiladu ar y cynllun tai gwag blaenorol a ddarperir fel rhan o dasglu'r Cymoedd. Cadarnhaodd fod Llywodraeth Cymru yn ymrwymo £50miliwn i'r cynllun sy'n cael ei rannu'n gyfartal dros 2 flynedd, 2023-24 a 2024- 25. Darparwyd rhagor o fanylion yn adran 3 yr adroddiad

Esboniodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid y bydd y cynllun hwnnw'n gweithredu'n llawn o 1 Ebrill 2023, ond mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu lansio'r cynllun ar 30 Ionawr 2023 er mwyn gallu dechrau prosesu ceisiadau yn arwain at 2023-24. Nodwyd prif delerau'r cynllun yn adran 3.6 yr adroddiad.

Gofynnodd i'r Aelodau gadarnhau cyfranogiad yn y cynllun a chytuno i ymrwymo i'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth gyda Rhondda Cynon Taf i gymryd rhan yn y cynllun a sicrhau cydymffurfiaeth â thelerau ac amodau Llywodraeth Cymru. Gofynnwyd i'r aelodau ddirprwyo pŵerau i'r Prif Swyddog, Cyllid, Perfformiad a Newid a'r Prif Swyddog Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio i gwblhau trafodaethau ac arwyddo'r gwaith papur angenrheidiol.

Croesawodd Aelod Cabinet Cenedlaethau'r Dyfodol yr adroddiad gan ddweud ei fod yn mynd law yn llaw gydag adroddiad oedd i'w gyflwyno i'r Cyngor ar 8 Chwefror 2023 ar y premiymau Eiddo Gwag Hirdymor ar dasg y Cyngor. Braf oedd gweld bod Llywodraeth Cymru yn cydnabod pwysigrwydd annog perchnogion eiddo i fuddsoddi yn eu heiddo er mwyn sicrhau eu defnydd priodol.

Ategodd y Dirprwy Arweinydd y sylwadau hyn, ac yn credu y byddai'r dreth cyngor ychwanegol y gellid ei chael o'r tai yma o fudd i gymunedau lleol ac roedd yn gam cadarnhaol ymlaen o ran sicrhau bod mwy o dai ar gael i'w defnyddio ym Mhen-y-bont.

Dywedodd yr Arweinydd fod nifer o grantiau a chynlluniau wedi bod dros y blynyddoedd yn ymwneud â dod â thai gwag ac eiddo yn ôl i ddefnydd. Gofynnodd a fyddai'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth hwn yn disodli'r rhain.

Dywedodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid fod nifer o wahanol fentrau a ffrydiau cyllido a fydd yn aros ar waith pan fydd hyn yn cael ei gyflwyno ym mis Ebrill, er enghraifft, mae gan Lywodraeth Cymru gynllun Cartrefi i'r Cartref sy'n darparu benthyciadau i gefnogi preswylwyr yn ogystal â grantiau eiddo gwag a all helpu pobl i addasu eiddo os oes angen. Byddai'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth yn ychwanegol at y rhai presennol.

Awgrymodd yr Arweinydd fod gwybodaeth o'r grantiau hyn ar gael ar wefan y Cyngorau er lles y preswylwyr.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet yn dirprwyo awdurdod i'r Prif Swyddog, Cyllid, Perfformiad a Newid a'r Prif Swyddog Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio i:

- 9.1.1 trafod a ffurfio cytundeb lefel gwasanaeth gyda Rhondda Cynon Taf fel awdurdod arweiniol i'r Cynllun Eiddo Gwag Cenedlaethol;
- 9.1.2 cymeradwyo unrhyw estyniad neu welliant i'r cytundeb lefel gwasanaeth ac i ymrwymo i unrhyw weithredoedd a dogfennau pellach sy'n ategol i'r cytundeb lefel gwasanaeth.

130. **ADOLYGU'R POLISI GWASANAETHAU CYMDEITHASOL A GORUCHWYLIO LLES**

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles adroddiad a oedd yn rhoi trosolwg i'r Cabinet o'r adolygiad o'r polisi Goruchwylio a'r canllawiau sydd wedi bod ar waith ers yr adolygiad blaenorol ym mis Mawrth 2018 gan ofyn am gymeradwyaeth i ddisodli'r polisi gwreiddiol a sefydlwyd yn 2010 gyda 2 bolisi newydd.

Eglurodd fod yr adolygiad wedi ei gwblhau yn dilyn archwiliad o weithgaredd goruchwylio a gwblhawyd yn 2021 a sefydlodd anghysondebau mewn ymarfer, cwblhau a chofnodi. Darparwyd rhagor o fanylion yn adran 3 yr adroddiad

Pwysleisiodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles yr ardaloedd a amlygwyd fel rhan o'r adolygiad a oedd yn fanwl yn Adran 4 yr adroddiad. Tynnodd sylw at y ffaith, yn dilyn yr ymgynghoriad, y cytunwyd rhannu'r polisi yn ddwy ran, un ar gyfer y rhai sy'n benodol yn gweithio mewn gwasanaethau gofal uniongyrchol, a'r llall ar gyfer y rhai sy'n gweithio ar draws gweddill y gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant. Cafodd y prif wahaniaethau rhwng y polisiâu eu hamlinellu ar 4.7 o'r adroddiad. Ychwanegodd fod y polisiâu llawn yn cael eu darparu fel atodiadau i'r adroddiad.

Croesawodd y Dirprwy Arweinydd yr adroddiad gan ddiolch i Claire Holt am roi'r polisiâu at ei gilydd. Ychwanegodd ei bod yn braf gweld y polisiâu yn cael eu datblygu ar y cyd â'r gweithlu gan mai dyma'r defnyddwyr y bydd yn berthnasol iddynt. Dywedodd y Dirprwy Arweinydd fod rhai gwelliannau sylweddol eisoes wedi'u gweld yn enwedig gyda'r adolygiad ymarfer plant, gan mai un o'r pwyntiau a amlygwyd oedd y diffyg goruchwyliaeth briodol ac ystyriol. Tynnodd sylw at yr adborth a roddwyd gan un o'r swyddogion oedd wedi gweld manteision o'r newidiadau.

Tynnodd Aelod Adfywio'r Cabinet sylw at bwysigrwydd goruchwyliaeth reolaidd i adlewyrchu ar yr arfer a'r achosion yn arbennig gyda materion cymhleth. Gofynnodd i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol a oedd y polisi yn nodi pa mor aml y dylai goruchwyliaeth ddigwydd, ac a oedd gwiriadau yn eu lle a fyddai'n tynnu sylw at y ffaith pe bai toriad wedi bod.

Nododd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles fod y polisiâu wedi nodi'r amllder, ar gyfer staff gofal di-uniongyrchol roedd hyn bob 4-6 wythnos ac mae'r system Wybodaeth Gofal Cymunedol Cymru (WCCIS) yn galluogi recordio os yw goruchwyliaeth wedi digwydd ai peidio. Gofynnwyd cwestiynau pellach gan yr Arweinydd a'r Cabinet ac fe'u hatebwyd gan y cyfarwyddwr corfforaethol sydd i'w weld ar y recordiad [yma](#).

DATRYSWYD: Bod grant y Cabinet yn cymeradwyo'r ddau bolisi; Polisi goruchwylio staff: a chanllawiau ymarfer: Gweithlu Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles (atodiad 1) a chanllawiau polisi ac ymarfer goruchwylio staff: Gwasanaethau Cymdeithasol a Gwasanaethau Gofal Uniongyrchol y Gweithlu Lles (atodiad 2) yn lle polisi Goruchwylio Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles 2018.

131. ADNEWYDDU CYTUNDEB ADRAN 33 AR GYFER OFFER CYMUNEDOL

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles adroddiad a oedd yn

1. ceisio cymeradwyaeth adnewyddu Cytundeb Adran 33 ar gyfer cyflenwi offer cymunedol;
2. ceisio awdurdod i atal Rheolau Gweithdrefn Contractau'r Cyngor mewn perthynas â'r gofyniad i gaffael y gwasanaethau a ddarperir gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf yn gystadleuol o dan y cytundeb; a
3. gofyn am gymeradwyaeth i benodi'r Rheolwr Gwasanaethau Cymunedol Integredig (CRT) fel cynrychiolydd Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ar gyfer y Bwrdd Partneriaeth Offer Cymunedol.

Eglurodd fod gwasanaeth offer cymunedol yn darparu ystod eang o offer ar hyn o bryd e.e. cymhorthion i fyw bob dydd, cartref, offer nyrsio, seddi statig, offer i blant, offer ffisiotherapi, offer synhwyraidd, ayyb i gynorthwyo oedolion a phlant yn eu cartref eu hunain. Sefydlwyd Cytundeb Adran 33 am y tro cyntaf yn 2008. Roedd cefndir pellach yn adran 3 o'r adroddiad.

Dyweddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol nad yw'r egwyddorion arfaethedig o fewn y cytundeb yn newid yn sylfaenol, er bod amserlen y cytundeb newydd yn 10 mlynedd gydag opsiwn i ymestyn am 2 flynedd arall.

Croesawodd y Dirprwy Arweinydd yr adroddiad gan bwysleisio pwysigrwydd y gwasanaeth partneriaeth hwn i breswylwyr. Roedd yn wasanaeth na fyddai llawer yn gwybod oedd yno oni bai eu bod yn ei dderbyn a gofynnodd a oedd unrhyw drigolion yn gofyn i'r gwasanaeth yma gysylltu a gallwn eu pwyntio i'r cyfeiriad cywir. Ategodd yr Arweinydd hyn ac ychwanegodd ei fod wedi gweld twf yn y galw am y gwasanaeth hwn, a oedd yn dangos ymhellach y rheidwydd ar ei gyfer.

Gofynnwyd cwestiynau pellach gan y Cabinet ac fe'u hatebwyd gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet:

- wedi ystyried cynnwys yr adroddiad hwn a chytunodd i adnewyddu Cytundeb Adran 33 ar gyfer darparu Offer Cymunedol;
- yn cymeradwyo awdurdod i atal Rheolau Gweithdrefn Contractau'r Cyngor mewn perthynas â'r gofyniad i gaffael y gwasanaethau a ddarperir gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf yn gystadleuol o dan y cytundeb; ac
- awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol - Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant, mewn ymgynghoriad â'r Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid a Swyddog Adran 151, a Phrif Swyddog - Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddio, AD a Pholisi Corfforaethol, i gytuno ar delerau terfynol

cytundeb Adran 33 diwygiedig ac i ymrwymo i'r cytundeb hwnnw ar ran y Cyngor;
a

- Chymeradwyo penodi'r Rheolwr Gwasanaethau Cymunedol Integredig fel cynrychiolydd Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ar gyfer y Bwrdd Partneriaeth Offer Cymunedol.

132. GWASANAETH A REOLIR - GWASANAETHAU PLANT

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant adroddiad a oedd yn gofyn am gymeradwyaeth y Cabinet i ddyfarnu contract 'gwasanaeth a reolir' yn uniongyrchol i sefydliad annibynnol sy'n darparu'r gwasanaeth yng Ngwasanaethau Plant Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ar hyn o bryd, er mwyn sicrhau parhad mewn trefniadau diogelu plant. Gofynnir i gymeradwyaeth y Cabinet atal rhannau perthnasol Rheolau Gweithdrefn Contract y Cyngor o ran y gofyniad i ail-dendro'r elfen 'gwasanaeth a reolir' o'r contract a fanylir yn yr adroddiad hwn.

Rhoddodd gefndir i'r adroddiad fel y nodir yn adran 3 o'r adroddiad. Ers gweithredu tîm a reolir gan Innovate, mae hysbysebu am swyddi gwag parhaol yn nhîm Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth wedi bod yn parhau. Ar hyn o bryd, er gwaethaf y tîm ychwanegol a weithredwyd yn a tîm Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth, mae'r gyfradd swyddi gwag yn parhau i fod yn uchel ar 50%, sy'n cynyddu i 60% unwaith y bydd absenoldeb yn cael ei ystyried.

Mae swyddogion sy'n cynnwys cynrychiolaeth o nifer o feysydd allweddol, gan gynnwys Gwasanaethau Plant, Comisiynu, Caffael a Chyfreithiol wedi cwrdd i ystyried a gwneud asesiad risg/gwerthu o'r opsiynau tymor byr ar gyfer sicrhau gwasanaethau y tu hwnt i 18 Mawrth. Darparwyd rhagor o fanylion yn adran 4 yr adroddiad

Nododd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles, er mwyn sicrhau parhad a gwybodaeth am y darparwr presennol, cynigir bod y Cabinet yn atal rhannau perthnasol Rheolau Gweithdrefn Contract y Cyngor - sy'n gofyn am ymarfer caffael cystadleuol yn unol â gofynion rheoliadau contract cyhoeddus 2015 - ac yn cytuno i ddyfarnu'r contract gwasanaeth a reolir i'r darparwr cyfredol am gyfnod o 12 mis o 18 Mawrth 2023, gydag opsiwn ar gyfer dau estyniad 12 misol arall, i ddarparu'r hyblygrwydd mwyaf posibl o ystyried y farchnad heriol iawn ar gyfer recriwtio gwaith cymdeithasol parhaol. Darparwyd rhagor o fanylion yn adran 4 yr adroddiad

Ychwanegodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles ei bod yn heriol ac yn annhebygol o lenwi'r holl swyddi hyn yn y dyfodol agos o ganlyniad i'r heriau roedd pob awdurdod lleol yn eu hwynebu o ran recriwtio gweithwyr cymdeithasol a'r lefel uchel o swyddi gwag yn ein cyngor.

Gwnaeth y Dirprwy Arweinydd groesawu'r adroddiad, gan ddweud bod tîm y gwasanaeth dan reolaeth wedi bod yn allweddol yn ein gwelliannau ymarfer ym Mhen-y-bont. Roedd yr angen am lif parhaus o weithwyr cymdeithasol yn bwysig er mwyn sicrhau bod gwasanaeth yn cael ei ddarparu'n ddiogel ac effeithiol.

Gofynnwyd cwestiynau pellach i'r Cabinet ac fe'u hatebwyd gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet:

- yn cymeradwyo ymataliaeth y gwasanaeth a reolir gyda'r darparwr gwasanaeth presennol Innovate Gwasanaethau Plant a Phobl Ifanc;

- yn atal y rhannau perthnasol o Reolau Gweithdrefn Contract y Cyngor mewn perthynas â'r gofyniad ynghylch ail-dendro'r contract arfaethedig; ac
- wedi dirprwyo awdurdod i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol – Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant, mewn ymgynghoriad â'r Prif Swyddog – Cyllid, Perfformiad a Newid ac Adran 151, a Phrif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddiol, Adnoddau Dynol a Pholisi Corfforaethol, i ymrwmo i gontract ar gyfer y Gwasanaeth a Reolir am gyfnod o 12 mis o 18 Mawrth 2023, gydag opsiwn i ymestyn am ddau gyfnod pellach o 12 mis (uchafswm o 3 blynedd) ar yr amod bod gweithredu unrhyw opsiwn estyniad o'r fath yn amodol ar gymeradwyaeth ymlaen llaw gan y Cabinet. /Bwrdd Rheoli Corfforaethol ac ymgynghori â Chadeiryddion Craffu.

133. PENODI LLYWODRAETHWYR AWDURDOD LLEOL

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd adroddiad a oedd yn gofyn am gymeradwyaeth gan y Cabinet i benodi llywodraethwyr yr awdurdod lleol i gyrrff llywodraethu'r ysgol a restrir ym mharagraff 4.1 a 4.2.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd fodd bynnag fod yr argymhellion ar gyfer penodi a restrwyd yn 4.1 ar gyfer Ysgol Gynradd Cwm Ogwr o ganlyniad i gamgymeriad gweinyddol, felly ni fydd unrhyw benodiad yn mynd yn ei flaen.

Tynnodd sylw at y penodiadau ar gyfer yr ysgolion sy'n weddill. Argymhellwyd, allan o'r ddau ymgeisydd am Ysgol Gyfun Bryntirion, y dylid penodi Mr Jeffrey Lewis ar gyfer y swydd hon.

PENDERFYNWYD: Mae'r Cabinet hwnnw yn cymeradwyo'r penodiadau y manylir arnynt ym mharagraffau 4.1 a 4.2, yn amodol ar gael gwared ar y penodiad yn 4.1 ar gyfer Ysgol Gynradd Bro Ogwr oherwydd camgymeriad gweinyddol.

134. POLISI DERBYN YSGOLION 2024-2025

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd adroddiad a oedd yn gofyn am gymeradwyaeth y Cabinet ar gyfer Polisi Derbyn Ysgolion 2024-2025 (gweler Atodiad A).

Esboniodd fod Fforwm Derbyn Pen-y-bont ar Ogwr wedi cytuno ar Bolisi Drafft Derbyn Ysgolion ar gyfer 2024- 2025, yn unol â'r gofynion o dan y Cod, ym mis Medi 2022. Cynhaliwyd ymgynghoriad rhwng 30 Tachwedd 2022 a 6 Ionawr 2023. Mynegwyd pryder ynglŷn â'r polisi gan ffurfioli cynnydd i nifer derbyn cyhoeddedig Ysgol Gynradd Caerau o 45 i 60.

Esboniodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd fod yr ysgol wedi mabwysiadu 'nifer derbyn cyhoeddedig gweithio' o 60 ers nifer o flynyddoedd a bydd y newid hwn yn ffurfioli hyn wedyn. Darparwyd rhagor o fanylion yn adran 4 yr adroddiad

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd fod pryderon yn codi ynghylch cynyddu'r nifer o lefydd mewn ysgolion cyfrwng Saesneg mewn ardal heb nifer cyfatebol o lefydd cyfrwng Cymraeg hawdd i'w cyrraedd, gallai hyn gael effaith andwyol ar y niferoedd sy'n defnyddio lleoedd cyfrwng Cymraeg ac, o ganlyniad, yr iaith

CABINET - DYDD MAWRTH, 7 CHWEFROR 2023

Gymraeg. Mae Asesiad Effaith ar y Gymraeg wedi'i gynnal a oedd ynghlwm wrth Atodiad B.

Croesawodd yr Aelod Addysg o'r Cabinet yr adroddiad gan ddweud bod y mesur dros dro o gynyddu'r nifer derbyn cyhoeddedig i 60 ar gyfer Ysgol Gynradd Caerau am y ddwy flynedd ddiwethaf wedi bod oherwydd y galw a'r nifer o apeliadau am leoedd ysgol. Mae'r newid hwn yn cael ei ffurfioli yn yr adroddiad hwn ac nid oedd yn credu y byddai unrhyw draul i ysgolion cyfrwng Cymraeg gan fod cynnydd eisoes wedi bod mewn addysg Gymraeg ac mae cynllun CCSP dros y blynnyddoedd nesaf yn hwyluso hynny hefyd.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet:

- yn cymeradwyo'r Polisi Derbyn Ysgolion 2024-2025 (gweler Atodiad A); a
- phenderfynu a ddylid cymeradwyo'r cynnydd ffurfiol yn y nifer derbyn cyhoeddedig ar gyfer Ysgol Gynradd Caerau o 45 i 60, gan gydnabod bod y cynnydd wedi'i weithredu ers nifer o flynyddoedd ac wrth ystyried yr effaith negyddol bosibl a nodwyd yn yr Asesiad Effaith ar y Gymraeg (Atodiad B) cysylltiedig.

135. EITEMAU BRYD

Dim.

136. GWAHARDD Y CYHOEDD

PENDERFYNWYD: O dan Adran 100A(4) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 fel y'i diwygiwyd gan Orchymyn Llywodraeth Leol (Mynediad at Wybodaeth) (Amrywio) (Cymru) 2007, bod y cyhoedd yn cael eu gwahardd o'r cyfarfod wrth ystyried yr eitemau busnes a ganlyn gan eu bod yn cynnwys gwybodaeth wedi'i heithrio fel y'i diffinnir ym Mharagraff 14 o Ran 4 a Pharagraff 21 o Ran 5 Atodlen 12A y Ddeddf.

Yn dilyn cymhwyso prawf budd y cyhoedd, penderfynwyd, yn unol â'r Ddeddf y cyfeirir ati uchod, ystyried yr eitemau a ganlyn yn breifat, gyda'r cyhoedd yn cael eu gwahardd o'r cyfarfod, oherwydd fe dybid, ym mhob amgylchiad yn ymwneud â'r eitem, bod budd y cyhoedd o gadw'r eithriad yn drech na budd y cyhoedd o ddatgelu'r wybodaeth.

137. PORTHCAWL METROLINK